

NEDOSTATAK VITAMINA D U POSTMENOPAUZALNIH ŽENA KOJE SE LIJEČE ZBOG OSTEOPOROZE

VITAMIN D DEFICIENCY IN POSTMENOPAUSAL WOMEN RECEIVING OSTEOPOROSIS THERAPY

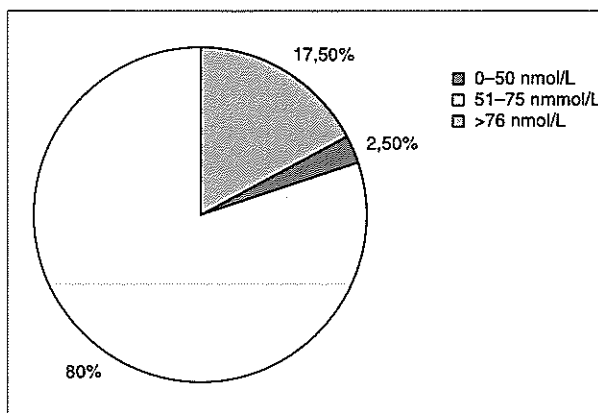
Poštovani gospodine uredniče,

Vitamin D ima ključnu ulogu u očuvanju zdravlja kostiju. Glavni izvor ovog vitamina je izlaganje suncu, dok unos hranom ima manju važnost. U nedostatku vitamina D smanjuje se crijevna apsorpcija kalcija, a time i razina kalcija u serumu, što ima za posljedicu povećano lučenje paratiroidnog hormona (PTH). Rezultat sekundarnog hiperparatiroidizma je mobilizacija kalcija iz kostiju, smanjenje mineralne gustoće kostiju i osteoporoza koju u Hrvatskoj, prema novijem epidemiološkom istraživanju, ima 16,2% muškaraca i 30,7% žena starijih od 50 godina.¹

Koncentracija 25(OH)D u krvi služi kao pokazatelj statusa vitamina D u tijelu. Prema današnjim spoznajama koncentracije 25(OH)D u rasponu 75–150 nmol/l smatraju se optimalnim za zdravlje skeleta.² No, na uzorku od 1536 liječenih žena s postmenopauzalnom osteoporozom Holick i suradnici³ pokazali su da je koncentracija 25(OH)D u njih 52% bila manja od 75 nmol/L, a u njih 18% manja od 50 nmol/L.

Potaknuti saznanjem o visokoj učestalosti manjka vitamina D u populaciji izmjerili smo koncentraciju 25(OH)D u krvi 80 bolesnica koje se liječe od osteoporoze u endokrinološkoj ambulanti KBC-a Zagreb. Bolesnice su uzimale dozu vitamina D od 400 do 3000 IU (prosječno 843,1±470,4 IU), ovisno o koncentraciji kalcija u dnevnom urinu. Prosječna dob bolesnica bila je 65,6±8,5 godina. Prosječna koncentracija 25(OH)D bila je 37,5±19,3 nmol/L. U samo 2,5% bolesnica koncentracija 25(OH)D bila je veća od 75 nmol/L, u 17,5% njih 51–75 nmol/L, a čak 80% bolesnica imalo je koncentraciju 25(OH)D manju od 50 nmol/L (grafikon 1).

Prema preporukama Svjetske zdravstvene organizacije preporučeni dnevni unos vitamina D3 u osoba starijih od 65 godina iznosi 400 do 800 IU. S druge strane, istraživanja pokazuju da više od 50% bolesnika s osteoporozom ima nedostatak vitamina D usprkos unosu preporučene doze, što je potvrđeno i našim istraživanjem u kojem je 97,5% bolesnica imalo manjak vitamina D (koncentracija 25(OH)D <75 nmol/l).

Grafikon 1. Raspodjela 25(OH)D u ispitivanoj populaciji
Figure 1. Distribution of 25(OH)D in study population

U skladu s tim rezultatima smatramo da je određivanje koncentracije 25(OH)D nužno u dijagnostičkoj evaluaciji bolesnica s osteoporozom te da dozu vitamina D treba povišiti kako bi se postigla optimalna koncentracija 25(OH)D u krvi.

Ivana Kraljević, Darko Kaštelan,
Irma Goršić, Mirsala Solak, Zlatko Giljević,
Mario Kasović, Jadranka Sertić, Mirko Koršić
Zavod za endokrinologiju, Klinika za unutrašnje bolesti
Medicinskog fakulteta, KBC Zagreb
Klinički zavod za laboratorijsku dijagnostiku, KBC Zagreb
Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu

LITERATURA

1. Kraljević I, Kaštelan D, Kolčić I i sur. Calcaneal ultrasound parameters in men and women from central Croatia. *Med Sci Monit* 2007;13(9): 29–33.
2. Holick MF. Vitamin D deficiency. *N Engl J Med* 2007;357(3):266–81.
3. Holick MF, Siris ES, Binkley N i sur. Prevalence of vitamin D inadequacy among postmenopausal North American women receiving osteoporosis therapy. *J Clin Endocrinol Metab* 2005;90(6):3215–24.